



MILJØ-
DIREKTORATET

REVISJONSRAPPORT

STATOIL ASA AVD HAMMERFEST LNG SNØVIT
Melkøya
9600 Hammerfest

Oslo, 9. desember 2014

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/5194
Saksbehandler:
Håkon E. Larsen

Revisjonsrapport: Revisjon ved Hammerfest LNG

Kontrollnummer: 2014.013.R.miljodir

Kontaktpersoner ved revisjonen:

Fra virksomheten:

Kari Mette Darell Holand

Fra Miljødirektoratet:

Håkon E. Larsen

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:

Sigrun Øen

Bjørn A. Christensen

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjonen som ble presentert hos Hammerfest LNG under sluttmøtet den 28. november 2014. Revisjonen ble gjennomført i tidsrommet 25. - 28. november 2014. Rapporten er å anse som endelig.

Miljødirektoratet avdekket 4 avvik og ga 3 anmerkninger under revisjonen.

Avvik:

- Hammerfest LNG har brutt grenseverdiene for årlig utslipp til vann av ammonium og hydraulikkvæske i 2014.
- System- og operasjonsdokumentasjon for vannrenseanlegget er ikke oppdatert.
- Virksomheten mangler program for måling og beregning av utslipp.
- Virksomhetens deklarasjon av farlig avfall er ikke i samsvar med regelverket.

Anmerkninger:

- Virksomhetens utkast til måleprogram har feil og mangler.
- Oppgitt tiltak etter anmerkning fra storulykkesetilsyn er ikke gjennomført som beskrevet.
- Virksomhetens dokumentasjon av substitusjonsvurderinger av kjemikalier med hensyn på miljø kan forbedres.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Hammerfest LNG må sende en skriftlig bekreftelse innen 6. februar 2015 som dokumenterer at avvik er rettet. Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

9. desember 2014	Håkon E. Larsen	Einar Knutsen
dato	kontrollør	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Finnmark ved miljøvernavdelingen
- Hammerfest kommune
- Petroleumstilsynet (Ptil)
- Næringslivets sikkerhetsorganisasjon (NSO)

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: STATOIL ASA AVD HAMMERFEST LNG SNØVIT	
Organisasjonsnr.: 893247092	Eies av: 923609016
Bransjenr. (NACE-kode): 06.200 - Utvinning av naturgass	

Kontrollert enhet

Navn: Hammerfest LNG	Anleggsnr.: 2004.0004.01
Kommune: Hammerfest	Fylke: Finnmark
Anleggsaktivitet: Olje- og gassvirksomhet på land	Gebysats: 2
Tillatelse gitt: 13. september 2004	Sist endret: 16. desember 2013

2. Bakgrunn for revisjonen

Formålet med revisjonen er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Miljødirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved å:

- granske dokumenter
- intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

Revisjonens tema

- styringssystem
- utslipp til vann
- storulykke
- kjemikalier
- avfallshåndtering

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under revisjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under revisjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter revisjonen

Hammerfest LNG plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Hammerfest LNG innen 6. februar 2015 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Håkon E. Larsen.

4. Gebyr for revisjonen

Hammerfest LNG er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 2 (jf. varselbrev fra Miljødirektoratet datert 9. oktober 2014). Dette betyr at dere skal betale kr. 139 800,- i gebyr for revisjonen. Faktura ettersendes. Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for systemrevisjon (flerdagstilsyn).

Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Klima- og miljødepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 9. desember 2014. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Miljødirektoratet. Miljødirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1

Hammerfest LNG har brutt grenseverdiene for årlig utslipp til vann av ammonium og hydraulikkvæske i 2014.

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Hammerfest LNG, sist endret 16. desember 2013, punkt 3.1 Utslippsbegrensninger.

Forskrift om styring og opplysningsplikt i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (styringsforskriften) § 22 Avviksbehandling.

Kommentarer:

Per oktober 2014 var utslippet av ammonium fra vannrenseanlegget 101,36 kg. Grensen er 100 kg/år. Hammerfest LNG har sluppet ut mer enn tillatt mengde ammonium de siste to årene. Brudd på

utslippsgrense for ammonium ble også påpekt i tilsyn fra Miljødirektoratet i 2012 (da Klima- og forurensningsdirektoratet).

I august 2014 overskred Hammerfest LNG utslippsgrensen for totalt forbruk per år av hydraulikkvæske fra brønnrammene (40 m³/år). Per oktober var dette utslippet 57 m³. Grensen for årlig utslipp av hydraulikkvæske ble også brutt i 2013.

Hammerfest LNG har hatt jevnlig kontakt med Miljødirektoratet om disse forholdene. Hammerfest LNG søkte i oktober 2014 om endrede utslippskrav for ammonium og hydraulikkvæske. Søknaden har høringsfrist 1. desember 2014.

Brudd på utslippsgrensene er ikke behandlet i Statoils interne avvikssystem i 2014. Manglende avviksbehandling av brudd på myndighetskrav ble påpekt som et funn i en intern revisjon av Hammerfest LNG i 2013.

Avvik 2

System- og operasjonsdokumentasjon for vannrenseanlegget er ikke oppdatert.

Avvik fra:

Forskrift om styring og opplysningsplikt i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (styringsforskriften) § 6 Styring av helse, miljø og sikkerhet.

Kommentarer:

Statoil har utarbeidet et system- og operasjonsdokument (SO-dokument) for system 64 (vannrenseanlegget). Dokumentet (E066-SD-A-YP-1064) ble utgitt 28. juli 2010. Det har skjedd flere endringer i driften av anlegget siden dokumentet ble utgitt, uten at disse er tatt inn som endringer eller forbedringer. Eksempler på dette er:

- Det er ikke samsvar mellom flere av analysene som er omtalt i dokumentet (kapittel 2.6) og de analysene som faktisk utføres. Oppgitt analysefrekvens og analysemetode er ikke i samsvar med praksis for f.eks. kvikksølv.
- I dokumentasjonen er det oppgitt at det benyttes to polymere. I dag benyttes bare en av disse. Navngivingen i dokumentasjonen og i bruk er byttet om.
- Svovelsyre benyttes ikke i anlegget i dag, men er angitt å ha et minimumsforbruk på 10 m³/år.
- Jernsulfatløsningen (PIX 113) er erstattet med et annet produkt (PIX 313).

I dokumentet er det flere formler som har falt ut. Dette gjelder beregning av «Slam Volum Indeks», «F/M-forholdet», «Forholdstall for returslam» og prosessverdien for regulering av sedimenteringstank og returslamstrøm.

Avvik 3

Virksomheten mangler program for måling og beregning av utslipp.

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Hammerfest LNG, sist endret 16. desember 2013, punkt 11.1 Måling og beregning av utslipp.

Kommentarer:

Tillatelsen krever at målinger og beregninger av utslipp skal gjennomføres etter et program som skal inngå i virksomhetens dokumenterte styringssystem. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet inneholde en beskrivelse av målemetoder, prøvetaking og kvalitetssikring av målingene.

Virksomheten har laget et utkast til måleprogram, men dette var ikke ferdigstilt. Manglende måleprogram ble påpekt av Statoil selv under en internrevisjon i 2013.

Avvik 4

Virksomhetens deklarasjon av farlig avfall er ikke i samsvar med regelverket.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11, § 11-12
Virksomhetens deklarasjonsplikt om avfallets innhold.

Kommentarer:

Virksomhet som leverer farlig avfall skal gi tilstrekkelige opplysninger om avfallets opprinnelse, innhold og egenskaper, slik at den videre håndteringen av avfallet kan skje på en forsvarlig måte.

Avfallsforskriften krever at avfallsprodusenten skal deklarerer farlig avfall på et deklarasjonsskjema godkjent av Miljødirektoratet. Deklarasjonsskjemaet skal være signert av avfallsprodusenten.

Virksomheten benytter SAR Hammerfest som avfallsaktør. SAR Hammerfest deklarerer farlig avfall og signerer deklarasjonsskjemaene både som avfallsprodusent og avfallsmottaker. Det er Hammerfest LNG som skal gi opplysninger om avfallet og signere som avfallsprodusent.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1

Virksomhetens utkast til måleprogram har feil og mangler.

Kommentarer:

Utkastet til måleprogrammet for Hammerfest LNG har vært på en intern høring i organisasjonen, men er ikke endelig godkjent eller ferdigstilt. Det ble opplyst under revisjonen at det kun var en link til en figur som manglet før måleprogrammet kunne godkjennes. Eksempler på feil/mangler:

- Kvikksølv analyseres ikke ved eget laboratorium som angitt i måleprogrammet.
- Vurdering av prøvetakingens representativitet av utslipp til vann mangler.

Det er oppgitt feil akkreditert tredjepart for virksomhetens prøver av utslipp fra vannrenseanlegget.

Anmerkning 2

Oppgitt tiltak etter anmerkning fra storulykkesilsyn er ikke gjennomført som beskrevet.

Kommentarer:

NSO og Ptil gjennomførte et felles storulykkesilsyn med Hammerfest LNG i 2013. Det ble gitt tre anmerkninger etter tilsynet og Statoil har fulgt disse opp gjennom sitt interne oppfølgingssystem

(SAMS). Anmerkning 1 fra tilsynet i 2013 var rettet mot tilgjengelighet og organisering av registrering og oversikt over beredskapspersonellets kvalifikasjoner og øvelser. Statoil har besluttet å innføre et nytt planleggingsverktøy (EPTS) i hele selskapet. I oppfølgingen av anmerkningen er det angitt at dette verktøyet vil ivareta de påpekte forholdene når det er implementert ved Hammerfest LNG. I SAMS er det oppgitt at tiltaket ble utført 25. april 2014. EPTS er ikke innført ved Hammerfest LNG og det er ikke forventet at det vil skje før neste år.

Anmerkning 3

Virksomhetens dokumentasjon av substitusjonsvurderinger av kjemikalier med hensyn på miljø kan forbedres.

Kommentarer:

Virksomheten kan dokumentere at de har gjennomført substitusjonsvurderinger med hensyn på miljø for en del kjemikalier. Substitusjonsvurderingene av prosesskjemikalier er dokumentert, mens vurderingene for øvrige kjemikalier er dokumentert i varierende grad med hensyn på miljø.

8. Andre forhold

Storulykke

Sikker drift, med vekt på tilstandskontroll og vedlikehold var storulykketema i revisjonen. Det ble ikke konstatert avvik eller anmerkninger innenfor dette temaet.

Sikkerhetsdatablader

Det ble under revisjonen observert at det var noen gamle versjoner av sikkerhetsdatablader til kjemikalier ute i anlegget, f.eks. tilbake til 2005. Statoil hadde nyere versjoner av sikkerhetsdatabladene i sitt datasystem. Miljødirektoratet fulgte ikke opp tilgang på oppdaterte sikkerhetsdatablad ute i anlegget da behovet for dette er knyttet til arbeidsmiljø og utenfor vår myndighet å håndheve.

9. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Formøte 31. oktober 2014: Forberedende møte for å planlegge revisjonen.
- Åpningsmøte 25. november 2014: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner fra 25. november 2014 til 28. november 2014.
 - 16 personer ble intervjuet
 - befaring til vannrenseanlegget
- Avsluttende møte 28. november 2014: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for revisjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften)
- Forskrifter om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten.
- Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier (klass merk)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet

Deltagere ved Miljødirektoratets revisjon ved Hammerfest LNG, 25. - 28. november 2014

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Formøte	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Fabrikkssjef		X	X	X
Myndighetskontakt	X	X		X
SSU-leder	X	X		X
Leder VDL styring og inspeksjon		X	X	X
Miljøingeniør	X	X	X	X
OSR Utility systemer	X	X	X	X
Avfalls- og kjemikaliekoordinator	X	X	X	X
Fagansvarlig inspeksjon		X	X	X
Teknisk systemansvarlig 64-65	X	X	X	X
Teamleder logistikk og leverandørstyring				X
Leder vedlikehold	X	X	X	X
Ingeniør laboratoriet		X	X	X
Fagansvarlig vedlikeholdstyring	X	X	X	X
Leder AI mekanisk/prosess				X
Leder anleggsintegritet	X	X	X	X
Leder plan og tilretteleggin		X	X	X
Hovedverneombud	X	X		
Leder produksjon	X			
Leder laboratoriet	X			
Company Representative waste handling			X	
Principal engineer working environment			X	
Advisor chemical management, environment			X	
Yrkeshygeniker			X	

Miljødirektoratets revisjonsgruppe:

Håkon E. Larsen, revisjonsleder

Sigrun Øen, revisor

Bjørn A. Christensen, saksbehandler

Dokumentunderlag for Miljødirektoratets revisjon ved Hammerfest LNG, 25. - 28. november 2014

Nedenfor har vi satt opp en liste over dokumenter som var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen, og som går utover lover forskrifter og lignende:

- Sikkerhetsrapport Hammerfest LNG
- Quantified Risk Assessment - Hammerfest LNG Plant Main Report (E066-AB-S-RE-0009)
- Retningslinjer for kjemikalier revisjon (GL0475)
- Rapport etter kjemikalier revisjon ved Hammerfest LNG oktober 2014
- Rapport etter miljøverifikasjon (DPN ON SNO.2VCO_000036)
- Oppfølging etter storulykkes tilsyn fra Ptil og NSO (DPN ON SNO.4SAU_000135)
- Monitorering MS403
- Handlingsplan for ytre miljø
- Utkast til måleprogram
- System- og operasjonsdokument system 64 (E066-SD-A-YP-1064)
- Kjemikaliestyling SF601.01
- Avfallstyling UPN - Hammerfest LNG
- Følge opp og synliggjøre teknisk integritet OM04.07.01